

**UCHWAŁA nr XXVIII/141/25
RADY GMINY PUCK**

z dnia 16 października 2025 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody znajdujących się na
terenie gminy Puck**

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) w zw. z art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 870),),

**Rada Gminy Puck
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Rada Gminy Puck, po przeanalizowaniu petycji z 7 września 2025 r. dotyczącej pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Puck, zdecydowała o uwzględnieniu petycji z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu niniejszej uchwały.

§ 2.

1. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy Puck do dokonania weryfikacji uchwał Rady Gminy Puck odnoszących się do lokalnych pomników przyrody, w szczególności ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, a następnie zwrócenie się z prośbą do Wójta Gminy Puck o rozważenie zasadności dokonania ujednolicenia prawa miejscowego dotyczącego pomników przyrody;
2. Rada Gminy Puck zwraca się z prośbą do Wójta Gminy Puck o rozważenie zasadności dokonania zmiany gminnego programu ochrony środowiska przy uwzględnieniu postulatów zaprezentowanych w petycji, które to Rada Gminy Puck podziela.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Puck.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy:
Jolanta Bieszke

Uzasadnienie

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1153) rada gminy rozpatruje skargi na działalność wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 870) petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ.

Na podstawie § 59 ust. 1 Statutu Gminy Puck (Dz.Urz. Woj. Pomorskiego z 2024 r., poz. 5624) do zadań Komisji skarg, wniosków i petycji należy analiza i opiniowanie skierowanych do Rady Gminy skarg na działalność Wójta Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych, wniosków i petycji składanych przez obywateli. Zgodnie z § 61 ust. 3 Statutu Gminy Puck – Komisja skarg wniosków i petycji, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, o którym mowa w ust. 2, wydaje opinię w formie uchwały przyjętej w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów oraz przekazuje ją Przewodniczącemu Rady.

Petycją z 7 września 2025 r., autor petycji zwrócił się do Rady Gminy Puck w dwóch kwestiach. W pierwszej kolejności o aktualizację prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania 25 pomników przyrody, celem dostosowania go do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór. Druga kwestia odnosi się do zmiany gminnego programu ochrony środowiska poprzez uszczegółowienie jego zapisów, w tym określenie częstotliwości dokonywania kontroli stanu pomników przyrody, sposobu ich oznakowania, przestrzegania zidentyfikowania potencjalnych potrzeb i działań w celu właściwej ochrony przyrody.

W celu weryfikacji aktualnej sytuacji dotyczącej pomników przyrody na obszarze gminy Puck, Komisja skarg, wniosków i petycji Rady Gminy Puck zwróciła się o informację o stanie faktycznym do właściwej jednostki Urzędu Gminy Puck. Z uzyskanej odpowiedzi wynika, że:

1. Najwyższa Izba Kontroli nie przeprowadzała kontroli w zakresie lokalnych form ochrony przyrody na terenie Gminy Puck. Kontrole dotyczyły innych gmin na terenie Polski.

2. Na terenie Gminy Puck występują pomniki przyrody – są to głównie pojedyncze drzewa lub grupy drzew, pnącza, grupy pnączy, aleje drzew oraz głązy narzutowe. Obiekty te zlokalizowane są w większości na terenach należących do Lasów Państwowych, przy drogach powiatowych, na działkach prywatnych oraz przy drogach gminnych.

3. Nadzór nad pomnikami przyrody sprawowany jest w zależności od ich lokalizacji i charakteru. W przypadkach, gdy zgłoszona zostaje potrzeba przeprowadzenia prac przy pomniku (np. zabiegów pielęgnacyjnych, usunięcia posuszu), Gmina kieruje pracownika w teren celem dokonania oceny, a następnie – w zależności od potrzeb – współpracuje z właściwymi służbami. W ostatnich latach prace takie były wykonywane m.in. na alei uznanej za pomnik przyrody, po uprzednim wydaniu zgody przez Radę Gminy. Całość działań w tym zakresie była koordynowana we współpracy z Nadmorskim Parkiem Krajobrazowym.

4. Przeglądy pomników przyrody wykonywane są w miarę potrzeb – najczęściej po zgłoszeniach właścicieli terenu, na którym pomnik się znajduje. Gmina nie prowadzi stałych, okresowych przeglądów o z góry określonej częstotliwości.

5. Obecnie nie jesteśmy w stanie jednoznacznie określić, ilu pomników dotyczy problem braku wskazania organu nadzoru w aktach ustanawiających – ewidencja ta wymaga uporządkowania i aktualizacji.

6.Gmina Puck nie przeprowadziła kompleksowego przeglądu stanu prawnego i faktycznego pomników przyrody, jak sugerowała NIK w 2018 r., z uwagi na brak przeprowadzenia kontroli na naszym terenie.

7.W razie ustanawiania lub uchylania pomników przyrody, informacje przekazywane są do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i innych właściwych organów – w miarę prowadzonych działań. W ostatnich latach nie miały miejsca zmiany tego rodzaju.

8.Aktualny Program Ochrony Środowiska Gminy Puck nie zawiera zapisów dotyczących obowiązkowych wizytacji pomników przyrody. Kwestia ta może zostać rozważona podczas najbliższej aktualizacji programu.

9.10. Na chwilę obecną Gmina nie posiada formalnie określonych terminów ani procedury obowiązkowych przeglądów pomników przyrody. Jeżeli zajdzie potrzeba dokonania przeglądu, wykonają go pracownicy Urzędu Gminy.

10.Zadania z zakresu ochrony pomników realizowane są ze środków własnych Gminy.

11.Obecnie nie funkcjonuje formalna procedura wewnętrzna (ani uchwała Rady Gminy) w sprawie dokumentowania stanu pomników przyrody (np. raportowania do Rady Gminy).

12.Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody (CRFOP) na terenie Gminy Puck zidentyfikowanych jest 25 pomników przyrody. Gmina nie dysponuje aktualną własną ewidencją tych obiektów, dlatego liczba ta może ulec zmianie po ewentualnym przeglądzie terenowym.

13.Aktualizacja danych w CRFOP oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego wymaga przeglądu i weryfikacji – obecnie nie została jeszcze zaplanowana konkretna data tych działań.

14.Ze względu na złożoność zagadnienia oraz rozproszenie pomników na terenach prywatnych, publicznych i leśnych, trudno określić konkretny przedział czasowy uporządkowania stanu prawnego i organizacyjnego pomników przyrody w gminie.

15.Gmina Puck nie posiada aktualnej dokumentacji fotograficznej ani pełnej dokumentacji terenowej potwierdzającej stan pomników przyrody.

16.W ostatnich latach nie odnotowano przypadków dewastacji, zniszczenia ani nielegalnej ingerencji w pomniki przyrody na terenie Gminy Puck.

17.Gmina prowadzi działania informacyjne i edukacyjne w zakresie ochrony środowiska głównie poprzez szkoły, wydarzenia lokalne i kampanie edukacyjne, jednak nie prowadziła odrębnych programów dedykowanych wyłącznie pomnikom przyrody.

18.Gmina nie rozważała dotąd nadania nazw indywidualnym pomnikom przyrody ani wykorzystania ich w działaniach promujących dziedzictwo przyrodnicze. Nie wpłynęły w tej sprawie żadne petycje ani wnioski od mieszkańców.

19.W trakcie planowania inwestycji drogowych i budowlanych, Gmina uwzględnia lokalizację pomników przyrody na podstawie dostępnych rejestrów. W razie ryzyka kolizji inwestycji z obiektami chronionymi, podejmowane są działania mające na celu ich ochronę.

20.Do Urzędu Gminy nie wpłynęły w ostatnich latach skargi lub zapytania mieszkańców dotyczące braku oznakowania lub zaniedbania pomników przyrody.

21.W razie pojawienia się potrzeby realizacji zadań związanych z ochroną i monitoringiem pomników przyrody, Gmina dopuszcza możliwość ubiegania się o środki zewnętrzne.

Uchwałą z dnia 16 października 2025 r. Komisja skarg, wniosków i petycji zaopiniowała pozytywnie petycję z 7 września 2025 r. w sprawie aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody na obszarze gminy Puck oraz zmiany gminnego programu ochrony środowiska, w następstwie uznania, że dotychczasowe środki ochrony pomników przyrody mogą być niewystarczające do aktualnych potrzeb i stanu tychże pomników.

Argumentacja podniesiona w petycji w konfrontacji ze stanem faktycznym przedstawionym przez właściwą jednostkę Urzędu Gminy Puck prowadzi do wniosku, że należy dokonać weryfikacji prawa miejscowego dotyczącego ochrony przyrody, w tym w odniesieniu do lokalnych pomników przyrody.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.) organem właściwym do ustanowienia i zniesienia formy ochrony przyrody w postaci m.in. pomnika przyrody, jest rada gminy. Z tych względów za właściwe należy uznać dokonanie audytu treści uchwał Rady Gminy Puck odnoszących się do ustanowienia pomników przyrody na obszarze gminy Puck celem weryfikacji, czy spełniają one aktualne wymogi przewidziane prawem, w tym zawierają kwestie podniesione w petycji.

Przechodząc do kwestii aktualizacji gminnego programu ochrony środowiska, odnotowania wymaga, że za jego przygotowanie zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. o ochronie środowiska (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 647 ze zm.) odpowiada Wójt Gminy Puck, zaś dopiero następnie uchwała go Rada Gminy Puck. Z tych względów Rada Gminy Puck zdecydowała o zwróceniu się z prośbą do Wójta Gminy Puck o rozważenie zasadności dokonania zmiany gminnego programu ochrony środowiska przy uwzględnieniu postulatów zaprezentowanych w petycji, które to Rada Gminy Puck podziela.

Z powyższych względów Rada Gminy Puck, dzielając ustalenia i stanowisko Komisji skarg, wniosków i petycji, zdecydowała o uwzględnieniu przedmiotowej petycji.

Pouczenie:

Sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Przewodniczący Rady Gminy

Jolanta Bieszke